

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udvalgte værker

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Udvalgte værker", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 430. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich07-shoot-idm139805836447328/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

- 190 Heibergs ... : den landsførviste P. A. Heiberg skriver 1820 i en fransksproget afhandling at den danske konstitution ikke er en virkelig konstitution, fordi den kun fastsætter fyrstens rettigheder men overbøvedet ikke beskæftiger sig med folkets tænke måde
- en Anonymus: nationaløkonomen C. N. David som i 1829 i *Maaendtskrift for Litteratur* skarpt kritiserede Blichers *Danmarks nærværende Tilstand* (side 275)
- Statsforandring af 1660: enevældens indførelse
- hvad Indsenderen ... havde paastaet: i *Danmarks nærværende Tilstand* [den] demokratiske [Deel]: hér brugt som modsætning til aristokratisk
- 191 Oligarchie: fåmandsvælde
- det lange Parlament: efter at Charles I af England havde opløst fire forudgående parlamentssamlinger nægtede den femte, i 1641, at lade sig opløse
- Cromwell stampede: da han opløste parlamentet i 1653
- Indsenderens ... angreben af Ecu: igen en hentydning til *Danmarks nærværende Tilstand* og Davids kritik
- Arotone og Potu: i landet Potu i Holbergs Niels Klim måtte projektnagere stå med rebet om halsen mens deres projekter vurderedes. Arotone er måske fejl for Amaurotum, hovedstaden i Thomas Mores Utopia (1516)
- een Landsnønds Forsvar: en anonym artikel i *Litteraturtidende* er enig med kritikkerne om at Blicher overdriver sin kongehyldelse, men fremhæver at den ikke skyldes smigreri men ærlig hengivenhed for kongen

En Røst, men ikke i Ørken

Trykt første gang i Otto Borchsenius „Fra Fyrrenerne“ II (1880). Artiklen er skrevet omkring 1. april 1835 og sendt til Jonas Collin som i et ledsagende brev anmodes om at lade den trykke i et hovedstadsblad. Det skete ikke. Den er et indlæg i striden mellem Frederik VI og den voksende liberale opposition som bl.a. ønskede at give stænderforsamlingerne reel indflydelse på landets styre. En artikel herom i det nye ugeblad *Fædrelandet* i december 1834 og et par andre artikler som gik ind for adskillelse af den lovgivende, udøvende og dømmende magt, fik kongen til at reagere med krav om en drastisk beskæring af den i forvejen begrænsede trykkefrihed. En adresse, underskrevet af 572 fremtrædende mænd, bønfuldt kongen om at afstå fra sit forhævede, men den blev afvist („Vi alene vide“). Den umiddelbare anled-

- ning til Blichers indlæg er et forsvar for trykkefriheden i *Fædrelandet* den 29. marts 1835.
- 192 „Stændernes Indførelse“: de rådgivende stænderforsamlinger indførtes ved anordning af 28. maj 1831. De første valg fandt sted i efteråret 1834 og januar 1835
- 193 „i Landet havde Tyrken eller Paven“: fra Holbergs „Peder Paars“ (II, 2) Anholtskrigen: i „Peder Paars“ (I, 3)
- „Robe“: juristkappe (til brug i retssalen)
- Doktorhat: Fædrelandets grundlægger og første redaktør, professor C. N. David havde den filosofiske doktorgrad
- søgte dog at vække Utilfredshed med dette Lands Tilstand: C. N. David dokumenterede i en anmeldelse af Blichers *Danmarks nærværende Tilstand* (side 275) at der deri tegnede idealbilledet var utrigtigt
- 194 de kartesianske Djævle: legetøj med flydende glasfigurer som ved en mekanisme bringes til at hoppe op og ned

Om Publiciteten

Jyllandsposten 18. og 25. juni 1838. Artiklen er usigneret, men i bladets følgende numre meddeles at signaturen Ø er udeladt ved en forelommelse.

- 195 Publicitet: offentlighed (i forvaltningen)
- Vor nuværende Konge ... virker for at fremme ... Trykkefriheden: det modsatte var tilfældet; se indledende note til „En Røst, men ikke i Ørken“ foran
- Palladium: vænehelligdom
- [regjere] paa Tyrkisk: på en grusom og barbarisk måde
- Støkkemænd: bisiddere eller tingsvidner; her: meddomsmænd
- instigeret: ophidset
- 196 een for Domstolene svævende Sag: herredsføged M. C. Rods injuriersag mod Jyllandspostens redaktør, C. G. Clausen, som havde beskyldt ham for embedsmisbrug
- Lov om ... Communalbestyrelse: lov af 24. 10. 1837 som gav kommunerne mere selvstyre
- Afhandling: drøftelse
- Udfaldet af den Rodske Proces: redaktøren blev idømt bøde for injurier